

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum ingekomen vragen : 17 november 2021

Datum GS-besluit : 21 december 2021

Vragen nr. 117

Vragen van **mw. R. Alberts** (SP) over Het Weiland en bedrijventerrein Oosthuizerweg (Edam)

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 17 november 2021 door het lid van Provinciale Staten, **mw. R. Alberts** (SP), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

In de nu geldende Provinciale Omgevingsverordening staan het bijna 9 ha grote Weiland, gelegen naast het bedrijventerrein Oosthuizerweg (hierna Weiland) ingetekend BUITEN het gebied van de Stelling van Amsterdam. Dat was/is ook het geval op de provinciale kaart behorende bij de daarvoor geldende Provinciale Ruimtelijke Verordening evenals bij de herziening van de Provinciale Omgevingsverordening 2022, die nu in procedure is.

Deze provinciale kaarten zijn in strijd met de begrenzing van de Stelling van Amsterdam zoals die wordt aangegeven op kaart 7 van het landelijke Barro: daar vallen het Weiland wel degelijk binnen de Stelling, conform de kaart in het nominatiedossier van de Stelling in 1996.

Op 14 september 2016 heeft de bestuursrechter op basis van kaart 7 van het Barro geoordeeld dat het Weiland binnen de Stelling ligt en dat de provinciale kaart daarmee in strijd is. De beschermende regels voor de werelderfgoederen zijn van toepassing. Het Weiland moet volgens de uitspraak van de bestuursrechter zijn agrarische bestemming moet behouden en niet mag veranderen in een bedrijventerrein.

Naar aanleiding hiervan de volgende vragen:

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN

TOELICHTING

In 1996 kreeg de Stelling van Amsterdam de status van UNESCO werelderfgoed.

Het Rijk legde volgens de afspraken met UNESCO de begrenzingen van het werelderfgoed vast in het Besluit algemene richtlijnen ruimtelijke ordening (Barro). Volgens deze begrenzing valt het bedrijventerrein Oosthuizerweg met het weiland ten westen daarvan onder het grondgebied van de Stelling van Amsterdam. Op instructie van het Rijk dient de provincie Noord-Holland deze begrenzing op te nemen.

De begrenzingen zijn echter niet goed opgenomen in de toenmalige Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV). Destijds moest de provincie ook op instructie van het Rijk de begrenzingen van de nationale Landschappen opnemen. Deze vielen bijna gelijk met die van het UNESCO

werelderfgoed. Echter niet helemaal en daar is de verwarring ontstaan, want de provincie nam alleen de begrenzings op van de nationale landschappen. Dit had tot gevolg dat het bedrijventerrein volgens de toenmalige PRV buiten de begrenzings van het nationale landschap lag en dus ook van de Stelling van Amsterdam. Op basis hiervan werd in 2012 een bouwvergunning verstrekt voor aanleg van het bedrijventerrein.

Bij ontdekking van deze omissie is in 2015 door middel van een nominatiedossier met meerdere kleine grenswijzigingen aan UNESCO verzocht het bedrijventerrein en weiland buiten de begrenzing van de Stelling van Amsterdam te plaatsen. In die tijd stond de Nieuwe Hollandse Waterlinie nog op de nominatie van voorlopig werelderfgoed. UNESCO heeft vervolgens aangegeven de verzoeken tot de kleine grenswijzigingen en de toevoeging van de Nieuwe Hollandse Waterlinie in één nominatiedossier terug te willen zien. UNESCO heeft afgelopen zomer positief besloten over dit nominatiedossier. Daarmee zijn de Stelling van Amsterdam en de Nieuwe Hollandse Waterlinie nu één werelderfgoed dat samen verder gaat onder de naam Hollandse Waterlinies. Het bedrijventerrein en het aanpalende weiland vallen volgens deze nieuwe begrenzing nu buiten de Stelling van Amsterdam.

De bedoeling is nu dat het Rijk de door UNESCO goedgekeurde grenswijzigingen overneemt bij de eerste wijziging van het Besluit kwaliteit en leefomgeving (de opvolger van het Barro). Deze zullen de provincies weer over moeten nemen in hun verordeningen, waarmee het bedrijventerrein en het weiland buiten de Stelling van Amsterdam zullen vallen.

In het nominatiedossier is onze argumentatie voor de grenswijziging als volgt opgenomen:

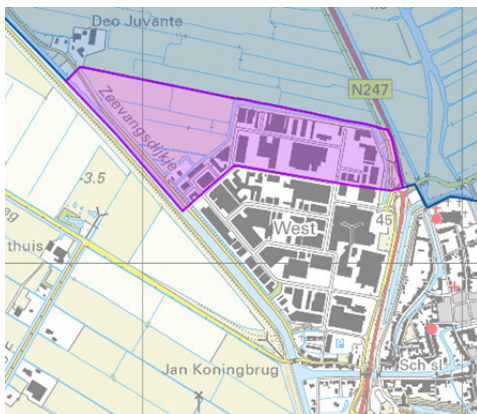
B2.1: Bedrijventerrein Edam (- 22,8 ha) Ten noordwesten van de gemeente Edam is in de afgelopen jaren binnen de Stelling van Amsterdam een uitbreiding van een bedrijventerrein gerealiseerd, grenzend aan een landgoed dat vóór 1996 bestond en dat al gedeeltelijk binnen de UNESCO-grens lag. De bouw van het bedrijventerrein (totaal 22,8 ha) is in 2012 gestart. Dat hier na 1996 (het jaar dat de Stelling van Amsterdam op de lijst stond) kon worden gebouwd, hangt samen met het feit dat de Stelling van Amsterdam de afgelopen jaren Amsterdam onder dubbele bescherming staat. Sinds 2007 geniet de Stelling van Amsterdam, naast erfgoedbescherming als UNESCO-werelderfgoed, ook planologische bescherming als Nationaal Landschap. De begrenzing van de Nationale Landschappelijke Stelling van Amsterdam wijkt echter op een aantal punten af van de UNESCO-begrenzing van de Stelling van Amsterdam. Een van de locaties waar de grens afweek was deze locatie bij Edam. Omdat de ligging van het bedrijventerrein bij Edam niet binnen de grens van het Nationale Landschap viel, is de bouwvergunning verleend voor de aanleg van dit bedrijventerrein. Dit had echter niet mogen gebeuren op basis van de UNESCO-grens en het geldende werelderfgoedbeleid. Ook deze ongewenste ontwikkeling is aan de aandacht van de Nederlandse Staat ontsnapt en is daarom niet gemeld aan het Werelderfgoedcentrum.

Dit voorbeeld van dubbele bescherming met twee iets verschillende grenzen laat duidelijk zien dat het essentieel is om te komen tot één duidelijke en eenduidige grens voor het UNESCO Werelderfgoed, waarover in de toekomst geen discussie meer zal zijn. Dit is nog een reden voor dit voorstel voor een kleine grenswijziging, waarin we een aantal grenscorrecties voorstellen die recht doen aan de huidige verschijningsvorm van de Stelling van Amsterdam. Het voorstel is dan ook om dit inmiddels opgeleverde bedrijventerrein uit te sluiten van het gebied binnen de UNESCO-grens. Bedrijventerrein Edam ligt 'achter' de hoofdverdedigingslinie, aan de binnenkant van de Stelling van Amsterdam. De locatie heeft nooit de functie van inundatieveld gehad en heeft ook geen attributen die bij de Stelling van Amsterdam horen. Het uitsluiten van deze locatie van de Stelling van Amsterdam heeft naar onze mening dan ook geen effect op de OUV van de Stelling van Amsterdam. De locatie van het gebied is weergegeven op de kaartafbeeldingen hieronder. Het huidige gebied van het UNESCO-werelderfgoed, de Stelling van Amsterdam, is lichtbruin gekleurd. Het gearceerde gebied is het deel dat wij voorstellen buiten de grens van het Werelderfgoed te plaatsen.

Concluderend is het hoofdargument dat de bouwvergunning voor realisatie van het bedrijventerrein reeds in 2012 was verleend. Onderliggende argumentatie is dat er geen attributen van de Stelling van Amsterdam in het gebied zijn gelegen zoals bijvoorbeeld een fort. Het andere onderliggende argument, dat het bij deze locatie om een inundatieveld gaat, is achteraf gezien wat ongelukkig omdat het wel de functie van inundatieveld heeft gehad.

Dit is een uitsnede uit de kaart van het nominatiedossier.

Het paarse deel zal buiten de begrenzing van de Stelling van Amsterdam komen te vallen.

Vraag 1:

Is het juist dat u Unesco heeft verzocht de begrenzing van de Stelling zo aan te passen dat het Weiland buiten het Stellinggebied is komen te vallen? Zo ja, wat was uw argumentatie om dat te doen? Zo nee, hoe verklaart u het verschil tussen de Barro-kaart en die van de Provinciale Omgevingsverordening?

Antwoord 1:

Ja. De bouwvergunning voor de aanleg van het bedrijventerrein was al verleend toen we erachter kwamen dat de begrenzing van de projectlocatie in onze verordening niet overeenkwam met de begrenzingen volgens het Barro. Dit viel niet meer terug te draaien. Daarom hebben wij een aantal jaar geleden een verzoek aan UNESCO gedaan voor o.a. ontgrenzing van het bedrijventerrein in Edam. Dit verzoek heeft UNESCO afgelopen zomer gehonoreerd.

Vraag 2:

Is het juist dat u - indien de vorige vraag met "ja" is beantwoord - dit verzoek heeft onderbouwd met het argument dat het bedrijventerrein Oosthuizerweg en het onbebouwde Weiland nooit inundatiegebied zijn geweest? Welke informatie heeft u gebruikt om tot dit argument te komen? Kunt u ons deze informatie doen toekomen?

Antwoord 2:

Ja. Zie hiervoor ook de toelichting.

Onze argumentatie vindt u terug in het nominatiedossier: Significant Boundary Modification Defenceline of Amsterdam, op blz 124/125 onder het kopje B.2.1: Edam business estate. Te vinden via de volgende link:

<https://www.programmanieuwehollandsewaterlinie.nl/bibliotheek/documenten/documenten-unesco/> .

Vraag 3:

De in Bijlage 7 van het Barro opgenomen kaart “Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarden” geeft aan dat bedrijventerrein Oosthuizerweg en het onbebouwde Weiland binnen de Stelling van Amsterdam vallen. Het Barro is de wettelijke begrenzing. Dwingendrechtelijk, om precies te zijn. Bent u bereid om deze fout te herstellen door de Provinciale Omgevingsverordening 2022 zo aan te passen dat bovengenoemd gebied (weer) binnen de begrenzing van de Stelling van Amsterdam komt te vallen? Zo nee, graag een toelichting.

Antwoord 3:

Ja. Wij brengen de de begrenzing in overeenstemming met het Barro. Deze gaat mee in de wijziging van werkingsgebieden in de eerste ronde van de Omgevingsverordening Noord-Holland 2022. Vaststelling hiervan zal halverwege 2022 plaatsvinden. Het Rijk zal bij de eerste wijziging van het Besluit kwaliteit en leefomgeving echter de huidige begrenzing vervangen door de nieuwe door UNESCO goedgekeurde begrenzing. Wij zullen deze vervolgens op instructie van het Rijk weer over moeten nemen in onze omgevingsverordening. Dat betekent dat het gebied uiteindelijk toch weer buiten de begrenzing van de Stelling van Amsterdam komt te liggen. Het nominatiedossier valt echter niet meer te wijzigen.